

03.09.2024

Asia/25

§ 425

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan vahingonkorvaustiimin päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 8.7.2024 § 114 (liukastuminen)

HEL 2024-002306 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä kaupunkiympäristön toimialan lakipalvelut-yksikön vahingonkorvaustiimin päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 8.7.2024 (114 §) tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Inkeri Lehmusoksa, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 22794
inkeri.lehmusoksa(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k, Tietosuojalaki 29 §)
- 2 Oikaisuvaatimus 28.7.2024, liite, kuva 19.12.2023
- 3 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k)

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Oikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös

Kaupunkiympäristön toimialan lakipalvelut-yksikön vahingonkorvaustiimin päällikkö on päätöksellään 8.7.2024 (114 §) hylännyt 21.12.2023 Kuninkaantammen koulu- ja päiväkotirakennuksen pihalla tapahtune-

seen liukastumiseen liittyvän vahingonkorvausvaatimuksen. Päätös on nähtävillä kokonaisuudessaan päätöshistoriassa.

Esitetyt vaatimukset ja perusteet

Hakija on toistanut oikaisuvaatimuksessaan määrältään 508,70 euron vahingonkorvausvaatimuksensa liittyen 21.12.2023 kello 8.25 Kuninkaantammen koulu- ja päiväkotirakennuksen pihalla tapahtuneeseen liukastumiseen. Oikaisuvaatimus on kokonaisuudessaan päätöksen liitteenä ja nähtävillä lautakunnan kokouksessa.

Hakija toteaa oikaisuvaatimuksessaan muun ohessa, että tapahtumapaikkaa ei ole aurattu tai hiekoitettu vahinkopäivän aamuna. Piha on ollut jäinen ja jään päälle on satanut vahinkopäivän aamulla lunta. Hakija on toimittanut 19.12.2023 sekä vahinkopäivänä 21.12.2023 otetut valokuvat.

Oikaisuvaatimuksen tutkittavaksi ottaminen

Kuntalain (410/2015) 137 §:n mukaan kunnan viranomaisen päätöseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä asianosainen eli se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa, sekä kunnan jäsen. Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksen on tehnyt asianosainen.

Kuntalain 134 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus tehdään toimielimen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Kuntalain 138 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätös on lähetetty hakijalle tiedoksi e-kirjeellä 10.7.2024. Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnalle on saapunut 29.7.2024 eli säädetyssä määräajassa.

Perustelut

Kaupungin vahingonkorvausvelvollisuuden syntymistä arvioidaan vahingonkorvauslain (412/1974) vastuusäännösten kautta. Kaupungin vastuu ei ole tuottamuksesta riippumatonta ns. ankaraa vastuuta, vaan kaupungin vahingonkorvausvastuun syntyminen edellyttää tuottamusta eli huolimattomuutta, virhettä tai laiminlyöntiä. Lisäksi edellytetään syyhteyttä virheellisen menettelyn ja aiheutuneen vahingon välillä. Vahingonkärsijän mahdollinen oma myötävaikutus voi alentaa tai poistaa muutoin vastuussa olevan korvausvastuun.

Kaupungin vahingonkorvausvelvollisuuden syntymistä arvioidaan lisäksi maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) rakennuksen ja sen ympäristön kunnossapitoa koskevan säännöksen kautta, joka velvoittaa pi-

tämään rakennuksen ympäristöineen sellaisessa kunnossa, että se jatkuvasti täyttää terveellisyyden, turvallisuuden ja käyttökelpoisuuden vaatimukset. Kunnossapitoon liittyvää vahingonkorvausvastuuta arvioidaan suhteessa ennen vahinkoa tehtyihin kunnossapitotoimenpiteisiin. Korvausvastuun edellytyksenä on, että kunnossapito on tehty virheellisesti tai huolimattomasti taikka kadun kunnossapitoon kuuluvia tehtäviä on laiminlyöty, ja virheellisen menettelyn ja aiheutuneen vahingon välillä on syy-yhteys.

Vahinko on tapahtunut kaupungin omistaman kiinteistön kulkuväylällä. Kiinteistön huoltoyhtiöltä saadun selvityksen mukaan kiinteistön kulkuväylät on aurattu ja hiekoitettu sekä käsilumityöt tehty ennen vahinkoa edellisen kerran sunnuntaina 17.12.2023 kello 23 - 23.30. Vahinkopäivänä torstaina 21.12.2023 auraus, hiekoitus ja käsilumityöt on tehty kello klo 9 - 10.45 auraskynnyksen ylityttyä. Selvityksen mukaan kiinteistöhoitaja tarkkailee vahinkoaluetta arkipäivisin. Alueen talvikunnossapidon tarvetta tarkkaillaan myös viikonloppuisin, ja kunnossapidosta vastaava kutsutaan tarvittaessa töihin. Tieto tehdyistä toimenpiteistä perustuu päiväkirjamerkintöihin.

Asiassa saadun selvityksen perusteella isännöitsijälle ei ole tullut palautteita vahinkopaikan liukkaudentorjunnasta tai muista lumitöistä ennen vahinkotapahtumaa, eikä kaupungille ole esitetty muita vastaavia vahingonkorvausvaatimuksia.

Hakijan oikaisuvaatimuksen liitteenä olevassa, 19.12.2023 otetussa valokuvassa näkyvä alue ei ole Kuninkaantammen koulu- ja päiväkotirakennuksen tontilla eikä kuvassa näy siten myöskään vahinkopaikkaa. Kuvassa on rakentamaton Kuninkaantammenaukio, joka on asemakaavassa merkitty torialueeksi. Kyseisen torialueen osalta kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta annetun lain (669/1978) mukaiset kunnossapitovelvoitteet eivät ole alkaneet, sillä torialue ei vielä rakentamattomana ole otettu asemakaavan osoittamaan käyttöön.

Ilmatieteen laitoksen Kumpulan säähavaintoasemalla tehtyjen mittaus-ten mukaan ennen vahinkoa sunnuntaina 17.12.2023 tehtyjen kunnossapitotoimenpiteiden jälkeen lämpötila on ollut plussan puolella keski- viikkoiltapäivään asti. Lämpötila on laskenut pakkaselle vaihdellen -3 °C ja -0,1 °C välillä ennen vahinkoajankohtaa. Vahinko- aikaan torstaina 21.12.2023 on ollut -1,3 °C pakkasta. Lumen syvyys on laskenut edellisen aurauksen jälkeen 17 senttimetrinä 11 senttimetriin vahinkopäivän aamuyöhön kello 4.30 mennessä, jolloin on alkanut lumisade. Vahinko- aikaan lumisade on ollut käynnissä ja lumen syvyys on ollut 14 cm. Lumisade on jatkunut puoleen päivään asti nostaen lumen syvyyden enimmillään 15 senttimetriin.

Oikeuskäytännössä on katsottu, ettei hiekoittaminen ole tarpeellista silloin, jos se on hyödytöntä, kuten silloin, jos hiekka uppoaisi lumen alle niin, ettei liukkaus vähenisi (KKO 1968 II 98). Tästä syystä jalankulkijan tulee noudattaa talvella erityistä varovaisuutta.

Kaupunki katsoo toimineensa Kuninkaantammen koulu- ja päiväkotirakennuksen kulkuväylän kunnossapidon osalta huolellisesti, kun piha-alue on aurattu ja hiekoitettu vahinkopäivänä auras kynnyksen ylitystä. Piha-alueen kunnossapidon tarvetta on saadun selvityksen mukaan lisäksi tarkkailtu päivittäin. Edellä esitetyillä ja muutoin tiimipäällikön päätöksestä ilmenevillä perusteilla kaupunki katsoo, ettei se ole laiminlyönyt kunnossapitolain mukaisia velvollisuuksiaan eikä siten ole asiassa vahingonkorvausvelvollinen.

Lopputulos

Kaupunkiympäristölautakunta viittaa vahingonkorvaustiimin päällikön päätöksessä esitettyyn asiaa koskevaan selvitykseen ja yhtyy vahingonkorvaustiimin päällikön asiassa antamaan päätökseen ja sen perusteluihin. Asiassa ei ole tullut esille mitään sellaista uutta selvitystä, joka antaisi aihetta päätöksen muuttamiseen. Helsingin kaupunki ei ole vahingonkorvauslain nojalla vastuussa hakijalle liukastumisen seurauksena syntyneestä vahingosta.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että vahingonkorvaustiimin päällikön päätöstä ei ole syytä muuttaa.

Sovelletut säännökset

Kuntalaki (410/2015) 134 §, 137 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 2 §

Maankäyttö- ja rakennuslaki (132/1999) 166 §

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Toimivalta

Kuntalain 134 §:n mukaan oikaisuvaatimus lautakunnan sekä lautakunnan alaisen viranomaisen päätöksestä tehdään asianomaiselle lautakunnalle.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Inkeri Lehmusoksa, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 22794
inkeri.lehmusoksa(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k, Tietosuojalaki 29 §)
- 2 Oikaisuvaatimus 28.7.2024, liite, kuva 19.12.2023
- 3 Salassa pidettävä (JulkL (621/1999) 24.1 § 25 k)

Oheismateriaali

- 1 Selvitys Kuninkaantammenkierto
- 2 Pihanhoitosuunnitelma 091-033-0392-0001
- 3 Lisäselvitys Palmialta 19.6.2024 HEL 2024-002306
- 4 Lisäselvitys kuvat vahinkopaikalta 21.8.2024

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Oikaisuvaatimuksen tekijä	Esitysteksti Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Toimialan yhteiset palvelut Hallinto- ja lakipalvelut Lakipalvelut Vahingonkorvaustiimi Tiimipäällikkö 08.07.2024 § 114

HEL 2024-002306 T 03 01 00

Päätös

Lakipalvelut-yksikön vahingonkorvaustiimin päällikkö päätti hylätä hakijan vahingonkorvausvaatimuksen.

Päätöksen perustelut

Hakijan vaatimus

Hakija on 10.2.2024 esittänyt kaupungille määrältään yksilöimättömän vahingonkorvausvaatimuksen. Hakija on myöhemmin täsmentänyt vaatimuksensa määrältään 508,70 euroon. Vaatimuksen mukaan hakija on liukastunut 21.12.2023 klo 8.25 osoitteessa Kuninkaantammenkierto 22, koulun pääoven edessä. Vaatimuksen mukaan vahinkopaikka oli vahingon tapahtumishetkellä jäinen ja hiekoittamaton. Lisäksi yöllä oli

satanut lunta jään päälle. Vaatimuksen liitteenä on toimitettu valokuva vahinkopaikasta. Valokuva on otettu Kuninkaantammen koulu- ja päiväkotirakennuksen pääoven edestä.

Sovellettavat normit ja ohjeet

Liukastuminen on tapahtunut Kuninkaantammen koulu- ja päiväkotirakennuksen kiinteistön kulkuväylällä. Kiinteistö, jonka alueella vahinko on tapahtunut, on kaupungin omistama ja hallinnoima, joten kaupungin vahingonkorvausvelvollisuuden syntymistä arvioidaan sekä vahingonkorvauslain vastuusäännösten että maankäyttö- ja rakennuslain kunnossapitoa koskevien säännösten kautta.

Maankäyttö- ja rakennuslaki velvoittaa pitämään rakennuksen ympäristöineen sellaisessa kunnossa, että se jatkuvasti täyttää terveellisyyden, turvallisuuden ja käyttökelpoisuuden vaatimukset. Kaupungilla on kiinteistön omistajana vastuu alueen kunnossapitotoimien toteuttamisesta.

Kaupungin ja kunnossapitoa suorittavan urakoitsijan välisessä sopimuksessa kiinteistöhoitajan tehtäviin sisältyy lumityöt ulko-ovien edustoilta sekä pääkulkuväyliltä arkisin ja lauantaisin klo 9 mennessä ja pyhäisin klo 12 mennessä. Jatkuvan tai päiväaikaisen toistuvan pyryn, räntäsateen tai jäätävän sateen aikana tulee lumen, loskan ja jään poistamisesta huolehtia siten, että lumi- tai loskakerroksen paksuus ei ylitä 5 senttimetriä. Liukkauden torjuntaa tehdään ulko-ovien edustoille sekä pääkulkuväylille heti lumen poiston jälkeen, tai viimeistään kaksi tuntia liukkauden lisääntymisestä.

Vahingonkorvausvastuun edellytykset

Pelkkä vahinkotapahtuma ei yksinään aiheuta kaupungille korvausvastuuta.

Vahingonkorvausvastuu perustuu lähtökohtaisesti tuottamukselle eli kunnossapitovelvollisen on vahingonkorvausvastuun syntymiseksi täytynyt syyllistyä laiminlyöntiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn. Lisäksi edellytetään, että toiminnan tai laiminlyönnin ja syntyneen vahingon välillä on syy-yhteys.

Alueen kunnossapitovelvollinen vapautuu vahingonkorvausvastuustaan osoittamalla, että kunnossapito on hoidettu asianmukaisesti tai että vallinneet olosuhteet ovat tehneet kunnossapitotyöt hyödyttömiksi tai että kunnossapidosta huolehtiminen olisi vahinkohetken olosuhteissa ollut ylivoimaista.

Jos vahingon kärsineen puolelta on myötävaikutettu vahinkoon tai jos muu vahingon aiheuttaneeseen tekoon kuulumaton seikka on myös ol-

lut vahingon syynä, voidaan vahingonkorvausta kohtuuden mukaan sovitella tai evätä kokonaan.

Asiassa saadut tiedot ja selvitykset

Vahinkopaikan kunnossapitotoimenpiteistä on pyydetty selvitys alueen kunnossapidosta vastaavalta. Saadun selvityksen mukaan vahinkoalueella on tehty aurausta, hiekoitusta ja käsilumitöitä vahinkopäivänä 21.12.2023 klo 9–10.45. Selvityksen mukaan aurauskynnys ei ylittynyt vahinkopäivän aamulla ennen klo 9. Vahinkopäivää edeltävät auraukset, hiekoitus ja käsilumityöt on tehty 17.12.2023 klo 23–23.30. Kiinteistöhoitaja tarkkailee vahinkoaluetta arkipäivisin. Alueen talvikunnossapidon tarvetta tarkkaillaan myös viikonloppuisin, ja kunnossapidosta vastaava kutsutaan tarvittaessa töihin. Tieto tehdyistä toimenpiteistä perustuu päiväkirjamerkintöihin.

Forecan Helsingin Kumpulan havaintoasemalla tehtyjen mittausten mukaan 21.12.2023 klo 8 lämpötila on ollut $-1,3\text{ °C}$. Vahinkopäivänä klo 1 on alkanut vähäinen vesi- ja lumisade, joka on kestänyt vahingon sattumiseen saakka. Lumen syvyys on ollut Kumpulan havaintoasemalla vuorokauden alussa 11 cm ja vahinkohetkellä 14 cm. Lämpötila on pysynyt tasaisesti pakkasen puolella vahinkopäivänä ennen vahinkoa vaihdellen $-1,5\text{ °C}$ ja $-1,0\text{ °C}$ välillä.

Vahinkoa edeltävinä päivinä 18.12.2023 ja 19.12.2023 lämpötila on ollut plussan puolella vaihdellen $0,4\text{ °C}$ ja $4,6\text{ °C}$ välillä ja lumen syvyys on laskenut 17 cm:stä 11 cm:iin. 18.12.2023 sää on ollut poutainen koko vuorokauden ajan. Vettä on satanut 19.12.2023 vuorokauden alusta lähtien ja vesisateet ovat loppuneet noin klo 12. Vahinkoa edeltävänä päivänä eli 20.12.2023 sää on vaihdellut nollan molemmin puolin ja kääntynyt pakkaselle klo 14. Sää on vaihdellut 20.12.2023 $-3,0\text{ °C}$ ja $1,1\text{ °C}$ välillä. Lumen syvyys on ollut koko vuorokauden 11 cm ja vuorokauden aikana ei ole esiintynyt sateita.

Asiassa saadun selvityksen perusteella isännöitsijälle ei ole tullut palautteita vahinkopaikan liukkaudentorjunnasta tai muista lumitöistä ennen vahinkotapahtumaa, eikä kaupungille ole esitetty muita vastaavia vahingonkorvausvaatimuksia.

Olosuhteiden huomioonottaminen ja muut asiaan vaikuttavat tekijät

Liukkaudentorjuntaa ei ole mahdollista toteuttaa siten, että kulkuväylät eivät koskaan olisi liukkaat (esim. KKO:1998:147). Liukkaudentorjuntatoimenpiteillä ei aina voida täysin estää jään aiheuttamaa liukkautta siinäkin tapauksessa, että kunnossapito on ollut asianmukaisella ja kunnossapitolain edellyttämällä tasolla. Aina on jokin kohta, johon on mahdollista liukastua. (Vakuutuslautakunnan ratkaisu FINE-001397.)

Oikeuskäytännössä on katsottu, ettei hiekoittaminen ole tarpeellista silloin, jos se on hyödyttöä, kuten silloin, jos hiekka uppoaisi lumen alle niin, ettei liukkaus vähenisi (KKO 1968 II 98). Tästä syystä jalankulkijan tulee noudattaa talvella erityistä varovaisuutta.

Yhteenveto ja johtopäätökset

Saatujen selvitysten perusteella Kuninkaantammen koulu- ja päiväkotirakennuksen kiinteistön aluetta on kunnossapidetty kaupungin normien mukaisesti. Vaatimuksessa esitetty vahinkopaikka on aurattu ja hiekoitettu koneellisesti vahinkopäivänä vahingon jälkeen. Edellisen kerran ennen vahinkopäivää vahinkopaikka on aurattu ja hiekoitettu 17.12.2023, jonka jälkeen ennen vahinkopäivää säätilassa ei ole tapahtunut sellaisia muutoksia, jotka olisivat aiheuttaneet talvikunnossapidon tarvetta. Kaupunki ei katso, vakiintunut oikeuskäytäntö huomioon ottaen, laiminlyöneensä alueen kunnossapitoa, eikä näin ollen ole asiassa korvausvelvollinen. Kyseinen vahinko on valitettava tapaturma, josta kaupunki ei ole vastuussa.

Sovelletut säännökset

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Maankäyttö- ja rakennuslaki (132/1999) 166 §

Toimivalta

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan 22.12.2023 tekemän päätöksen § 51 mukaan lakipalvelut-yksikön vahingonkorvaustiimin päällikkö päättää toimialaa koskevasta vahingonkorvauksesta silloin, kun vahingonkorvausvaatimuksen määrä on enintään 5 000 euroa.

Lisätiedot

Maria Ettilä, lakimiesharjoittelija, puhelin: 09 310 52770
kymp.korvausasiat(a)hel.fi